

30 Σεπτεμβρίου 2023

Άγιος Γρηγόριος ο Ιερομάρτυρας επίσκοπος της Μεγάλης Αρμενίας

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Άγιος Γρηγόριος ο Ιερομάρτυρας επίσκοπος της Μεγάλης Αρμενίας - 14ος αι. μ.Χ. Παμμακάριστος, Κωνσταντινούπολη

Εορτάζει στις 30 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους.

Ειδώς το, Γρηγορείτε, του Θεού Λόγου,

Θεού καλούντος, γρηγορών ώφθης Πάτερ,
Αρμενίας μεγάλης θάνε Γρηγόριος τριακοστή.

Βιογραφία

Ο Άγιος Γρηγόριος ήταν γιος του Ανάκ, που ήταν συγγενής του βασιλιά της Μεγάλης Αρμενίας, Κουσαρώ (290 μ.Χ.). Ο Ανάκ, λοιπόν, σε συνεργασία με το βασιλιά των Περσών Αρτασίρα, σκότωσε τον Κουσαρώ. Αλλά οι σατράπες της Αρμενίας εκδικήθηκαν το φόνο του, σκοτώνοντας τον Ανάκ και όλη του την οικογένεια. Διασώθηκαν μόνο δύο παιδιά του, που ένας ήταν ο Γρηγόριος.

Στην Καισαρεία συνέβη να συναντηθούν ο γιος του φονιά Ανάκ, Γρηγόριος, και ο γιος του θύματος Τηριδάτης. Τότε ο Γρηγόριος σπούδαζε με ζήλο τα Ιερά γράμματα, (στην Καισαρεία της Καππαδοκίας από τον εκεί αρχιεπίσκοπο Λεόντιο),

που μεταξύ άλλων λένε: «τελείων δὲ ἐστὶν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἔχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ» (Εβραίους, ε' 14.1). Δηλαδή, ἡ στερεὰ καὶ υψηλότερη πνευματικὴ τροφή εἶναι γιὰ τοὺς τέλειους χριστιανούς, που ἀπὸ τὴν ἀσκήση ἔχουν τὰ πνευματικὰ αἰσθητήρια γυμνασμένα στοὺς να διακρίνουν εὐκόλα μεταξύ τοῦ καλοῦ καὶ κακοῦ. Γυμνασμένος, λοιπόν, καὶ ὁ Γρηγόριος στὴ διάκριση, ὄχι μόνο δεν ἀποστράφηκε τὸν Τηριδάτη, ἀλλὰ τὸν πλησίασε με ἀγάπη, ἀποδοκίμασε τὴν πράξη τοῦ πατέρα τοῦ καὶ τὸν βοήθησε σὲ κάποια ἀσθένεια τοῦ.

Ὅταν ἀργότερα ὁ Τηριδάτης ἐγένε βασιλιάς Ἀρμενίας, βασάνισε φρικτὰ τὸν Γρηγόριο (που τότε ἦταν ἐπίσκοπος Ἀρμενίας). Διέταξε μάλιστα, νὰ τὸν ρίξουν σὲ λάκκο με φίδια καὶ ἄλλα ἐρπετά. Ὁ Γρηγόριος ὄχι μόνο δεν ἔπαθε τίποτα ἀλλὰ ἐπέζησε γιὰ 15 χρόνια τρεφόμενος με τὸ ψωμί που τοῦ πῆγαινε κρυφὰ μιὰ χήρα. Ὁ Θεός, ὁμως, ἐπέτρεψε νὰ γίνῃ ὁ Τηριδάτης σχιζοφρενής. Ἀλλὰ διὰ τῶν προσευχῶν τοῦ Γρηγορίου θεραπεύθηκε, μετανόησε καὶ βαπτίσθηκε χριστιανός με ὄλο τοῦ τοῦ ἔθνος.

Ἀπολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Θείας πίστεως, τὴ γεωργία, ἐνεούργησας, βροτῶν καρδίας, κατασπείρας τὴν τοῦ Λόγου ἐπίγνωσιν, καὶ λαμπρυνθεῖς μαρτυρίου τοῖς στίγμασιν, ἱεραρχία Γρηγόριε ἔφανατος. Πάτερ ὄσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ'.

Καὶ τρόπων μέτοχος, καὶ θρόνων διάδοχος, τῶν Ἀποστόλων γενόμενος, τὴν πρᾶξιν εὗρες θεόπνευστε, εἰς θεωρίας ἐπίβασιν· διὰ τοῦτο τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομῶν, καὶ τῇ πίστει ἐνήθησας μέχρις αἵματος, Ἱερομάρτυς Γρηγόριε· Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τοὺς ἀσφαλεῖς.

Τὸν εὐκλεῆ καὶ Ἱεράρχην ἅπαντες, ὡς ἀθλητὴν τῆς ἀληθείας σήμερον, οἱ πιστοὶ θείοις ἐν ἅσμασι, καὶ ὑμνωδίαις εὐφημήσωμεν, τὸν γρήγορον Γρηγόριον ποιμένα καὶ διδάσκαλον, τὸν ἔκλαμπρον φωστῆρα καὶ ὑπέρμαχον· Χριστῷ γὰρ πρεσβεύει τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς.

Κάθισμα

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Βλέμμα γρήγορον τῆς διανοίας, Μάρτυς ἔνδοξε προκεκτεμένος, ὁμωνύμως καὶ καταλλήλως διέπρεψας, ὑπὲρ Χριστοῦ τῇ ἀθλήσει στρεβλούμενος, ἐν προσευχαῖς

άνενδότης ήγγύπησες ὅθεν εἴληφας, ἱεραρχικῶς δι' αἵματος, βραβεῖον κατ' ἄμφω παμμάκαρ Γρηγόριε.

Ὁ Οἶκος

Τοῦτον τὸν μέγαν ἐν ἀθλοφόροις, τὸν φωστῆρα τὸν θεῖον, Ἀρμενίας πιστοὶ ποιμένα τε καὶ πρόμαχον, ἐν ὑμνωδαῖς εὐφημοῦμεν, καὶ ἄσμασιν ἐνθέοις αὐτοῦ τὴν μνήμην· τὴν γὰρ ἀχλὺν τῶν ματαίων εἰδώλων ἠφάνισε, σὺν αὐτοῖς καὶ τῶν δαιμόνων τὴν ἐνέργειαν ἐνέκρωσε· διὸ τοὺς πόνους ὑπήνεγκε, σταθερᾶ διανοία καὶ χάριτι, καὶ πρεσβεύει Χριστῷ τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς.

Ὀπτικοακουστικό Ὑλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Ἱερά Λείψανα: Ἡ Κάρα καὶ ἡ ἀριστερά του Ἁγίου βρίσκονται στη Μονή Μεγ. Λαύρας Ἁγίου Ὁρους.

Ἡ δεξιὰ του Ἁγίου βρίσκεται στό Ἀρμενικό Πατριαρχεῖο του Εστμιατζίν Ἀρμενίας.

Ἀπότμημα του Ἱεροῦ Λειψάνου του Ἁγίου βρίσκεται στη Μονή Παναγίας Σπηλιανῆς Νυσίρου.

Ἀγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Γρηγόριος ο Ιερομάρτυρας
επίσκοπος της Μεγάλης Αρμενίας

*Άγιος Γρηγόριος ο Ιερομάρτυρας επίσκοπος
της Μεγάλης Αρμενίας*

Πηγή: .saint.gr